

# **REGULAMIN ORGANIZACJI FORM KRAJOZNAWSTWA I TURYSTYKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W PIĄTKU**

## **I. Krajoznawstwo i turystyka w programie dydaktyczno-wychowawczym szkoły i planie pracy wychowawcy.**

1. Dla sprawnego i ukierunkowanego oddziaływania wychowawczego na dzieci i młodzież szkolną niezbędne jest świadome, przemyślane i celowe planowanie działań krajoznawczo-turystycznych.
2. Wymagania szkoły w zakresie planowania i organizacji zajęć krajoznawczo-turystycznych:
  - 1) program szkoły zawiera rejestr przedsięwzięć krajoznawstwa i turystyki o bardzo ogólnym charakterze;
  - 2) szczegółowe zadania krajoznawstwa i turystyki stanowiące treść pracy każdej klasy są zawarte w planie pracy wychowawcy i oparte na następującej diagnozie:
    - a) potrzeb i zainteresowań uczniów,
    - b) warunków i potrzeb środowiska lokalnego,
    - c) atrakcyjnych form i metod pracy prowadzących do rozwijania zainteresowań, inicjatyw i samorządności młodzieży oraz organizacji ich wolnego czasu;
  - 3) plan zawiera jasne, konkretnie sformułowane zadania, przewiduje sposoby ich realizacji i terminy oraz osoby odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych zadań;
  - 4) w planie uwzględnia się najwartościowsze kierunki pracy krajoznawczo-turystycznej z uczniami: wycieczki przedmiotowe, wycieczki krajoznawczo-turystyczne i specjalistyczne wycieczki krajoznawczo-turystyczne;
  - 5) w planie określa się przygotowanie własnej bazy materialnej w zakresie sprzętu turystycznego;
  - 6) plan wycieczek wszystkich klas na dany rok szkolny jest ustalany z rodzicami na pierwszym zebraniu w roku szkolnym.

## **II. Cele organizowania przez szkołę zajęć krajoznawczo-turystycznych**

1. Wycieczka szkolna jest jedną z form organizacyjnych procesu dydaktyczno – wychowawczego i opiekuńczego uczniów.
2. Każda z organizowanych przez szkołę wycieczek powinna być zaplanowana, mieć określone cele, być dostosowana do potrzeb wiekowych oraz intelektualnych uczestników.
3. Najważniejszymi celami towarzyszącymi organizacji wyjazdów uczniów poza szkołę są:
  - 1) poznanie kraju i jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
  - 2) poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
  - 3) poznanie kultury i języka innych państw;
  - 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;

- 5) upowszechnianie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
- 6) podnoszenie sprawności fizycznej;
- 7) poprawa stanu zdrowia uczniów;
- 8) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej;
- 9) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;
- 10) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

III. Krajoznastwo i turystyka są organizowane w trakcie roku szkolnego, w szczególności w ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczych, z wyjątkiem okresu ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej.

#### **IV. Formy krajoznastwa i turystyki organizowane przez szkołę**

1. Podział ze względu na charakter prowadzonych zajęć:
  - 1) wycieczki przedmiotowe inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia lub rozszerzenia obowiązującego programu nauczania, w ramach jednego lub kilku przedmiotów;
  - 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowane w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce;
  - 3) specjalistyczne wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział wymaga przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną, fizyczną lub długodystansowość na szlakach turystycznych.
2. Podział ze względu na miejsce pobytu:
  - 1) krajowe,
  - 2) zagraniczne.
3. Podział ze względu na tematykę prowadzonych zajęć:
  - 1) sportowe,
  - 2) przyrodnicze,
  - 3) kulturalno - historyczne.

#### **V. Warunki i sposoby organizowania przez szkołę zajęć i wycieczek krajoznawczo-turystycznych**

1. Organizację i program wycieczki dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, kondycji, sprawności fizycznej i umiejętności.
2. Każda wycieczka zaczyna się i kończy na terenie wyznaczonym przez kierownika wycieczki.
3. Rodzice zobowiązani są do przywiezienia dziecka do szkoły lub na miejsce zbiórki i odebrania uczniów po zakończonej wycieczce.
4. W razie gdy rodzic nie może odebrać dziecka, ma obowiązek powiadomić pisemnie kierownika wycieczki o tym fakcie.
5. Przy ustalaniu liczby opiekunów należy uwzględnić również ich doświadczenie i umiejętności pedagogiczne, stopień zdyscyplinowania grupy, wiek uczestników, środki transportu, sposób zorganizowania wycieczki.

6. Każdy nauczyciel planujący organizację wycieczki na terenie parku narodowego lub rezerwatu przyrody powinien wcześniej zapoznać się z regulaminem parku lub rezerwatu i poinformować o nim uczestników wycieczki.
7. Nauczyciele, którzy w ramach wycieczki planują korzystanie przez uczestników wycieczki z kąpielisk i basenów, powinni:
  - 1) zapoznać się z przepisami tych obiektów, regulaminami kąpieliska lub pływalni i egzekwować ich przestrzeganie;
  - 2) uzgodnić z kierownikiem kąpieliska lub pływalni warunki i sposób korzystania z kąpieliska lub pływalni zapewniające bezpieczeństwo uczestnikom;
  - 3) stosować regulamin kąpeli i plażowania
8. Opiekun grupy obowiązany jest sprawdzać stan liczbowy grupy przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do miejsca docelowego.
9. W przypadku niezamierzonego odłączenia się lub zaginięcia uczniów (uczniowie) bezwzględnie pozostaje w miejscu zaginięcia, starając się rozpoznać miejsce pobytu wraz z charakterystycznymi jego elementami, oraz niezwłocznie powiadamia kierownika i opiekuna wycieczki, a w szczególnym przypadku przy braku z nimi łączności, będąc:
  - 1) w mieście - uczniów zawiadamia policję, rodziców, dyrektora szkoły;
  - 2) na szlaku turystycznym - uczniów, znając kolor szlaku lub docelowe schronisko, zawiadamia schronisko, GOPR, rodziców, dyrektora szkoły.
10. W razie wypadku podczas wycieczki kierownik i opiekunowie zobowiązani są niezwłocznie zabezpieczyć poszkodowanego, zapewnić mu opiekę i jednocześnie, gdy jest taka potrzeba, wezwać pogotowie, a następnie zawiadomić dyrektora szkoły i rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego.
11. Zgody na zorganizowanie wycieczki lub zajęć w terenie udziela dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba.
12. Jeżeli wycieczka ma odbyć się w ramach planowanej lekcji danego przedmiotu, należy zgłosić dyrektorowi szkoły zamiar wyjścia poza teren szkoły oraz odnotować wyjście na wycieczkę przedmiotową w dzienniku lekcyjnym i specjalnym zeszytce wyjść.
13. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce, powinni mieć zajęcia lekcyjne z inną klasą. Imienny wykaz uczniów przygotowuje wychowawca klasy, a przydziału uczniów dokonuje osoba upoważniona przez dyrektora szkoły.
14. Jeżeli nie zostaną spełnione wszystkie wymogi organizacyjne dotyczące wycieczki, dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba mogą nie udzielić zgody na jej przeprowadzenie.
15. W przypadku wycieczki zagranicznej szkoła ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz uczestników wycieczki, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów.
16. Wycieczka może trwać do 3 dni roboczych. Decyzję o dłuższym wyjeździe podejmuje dyrektor.
17. W wycieczce, której czas trwania przekracza 12 godzin, powinien brać udział dodatkowo co najmniej jeden opiekun sprawujący nadzór w porze nocnej, przy zachowaniu odpowiedniego dobowego odpoczynku wszystkich opiekunów zgodnie z kodeksem pracy.
18. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, a wszyscy uczestnicy pieszych wyjść idą zwartą grupą również po chodnikach. Jeźdźnię przekraczać należy jedynie w miejscach do tego przeznaczonych.

19. W żadnym przypadku uczestnicy nie odłączają się od grupy. Podczas przemarszu po dużych miastach zaleca się chodzenie z widocznymi jednakowymi kolorowymi elementami stroju, jak np: czapkami, chustami lub innymi emblematami.
20. Niedopuszczalne jest wyrażenie zgody przez kierownika wycieczki na tzw. czas wolny spędzany przez dzieci i młodzież bez opiekuna.
21. Podczas silnych wiatrów, burzy i deszczy nawalnych, uczestnikom wycieczki, nie wolno korzystać z obiektów pływających (np. łodzi, kajaków, rowerów wodnych).
22. Podczas wycieczek zabrania się wchodzenia na zamrożone powierzchnie rzek, stawów, jezior i innych zbiorników wodnych.

## **VI. Kierownik wycieczki i jego obowiązki**

1. Kierownikiem wycieczki szkolnej może być pracownik pedagogiczny szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki, przy czym nie musi on posiadać ukończonego kursu kierowników wycieczek szkolnych.
2. Do zakresu obowiązków kierownika wycieczki należy w szczególności:
  - 1) opracowanie i przedstawienie programu i szczegółowego harmonogramu wycieczki;
  - 2) opracowanie regulaminu wycieczki i zapoznanie z nim wszystkich uczestników;
  - 3) zapewnienie warunków do pełnej, bezpiecznej realizacji programu i regulaminu wycieczki;
  - 4) sprawowanie nadzoru nad przebiegiem całości wycieczki;
  - 5) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa i zapewnienie warunków do ich przestrzegania;
  - 6) określenie i przydzielenie zadań opiekunom w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom;
  - 7) nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy;
  - 8) organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników i opiekunów;
  - 9) dokonanie podziału zadań wśród uczestników;
  - 10) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki;
  - 11) dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu oraz poinformowanie o tym dyrektora szkoły i rodziców;
  - 12) prowadzenie dokumentacji wycieczki;
  - 13) niezwłoczne poinformowanie o ewentualnych wypadkach, które miały miejsce w trakcie wycieczki rodziców/opiekunów poszkodowanego, pracownika służby BHP, społecznego inspektora pracy, organu prowadzącego szkołę lub placówkę, rady rodziców.
3. Dyrektor może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki, o ile jedna osoba może z powodzeniem pełnić obie funkcje bez uszczerbku dla sprawy organizacji wycieczki i bezpieczeństwa jej uczestników.

## **VII. Opiekun wycieczki i jego obowiązki**

1. Opiekunem wycieczki może być nauczyciel albo, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba, np. rodzic jednego z uczniów.
2. Do obowiązków opiekuna wycieczki należy w szczególności:
  - 1) sprawowanie opieki nad wyznaczoną grupą uczestników poprzez sprawdzanie jej stanu liczbowego go przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego;
  - 2) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu;

- 3) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
  - 4) nadzorowanie wykonywanych zadań przydzielonych uczniom przez kierownika;
  - 5) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika, wynikających z aktualnych potrzeb.
3. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im dzieci.

### **VIII. Wycieczki i imprezy zagraniczne**

1. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy zagranicznej wyraża wyłącznie dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w ustalonym trybie.
2. W zawiadomieniu należy podać:
  - 1) nazwę kraju,
  - 2) czas pobytu,
  - 3) program pobytu,
  - 4) imię i nazwisko kierownika wycieczki lub imprezy oraz opiekunów,
  - 5) listę uczestników oraz ich wiek.
3. Opracowuje się taką samą dokumentację jak przy organizacji wycieczek lub imprez krajowych.
4. Kierownikiem i opiekunem wycieczki lub imprezy zagranicznej może być osoba, która zna język obcy w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasach planowanej wycieczki lub imprezy.
5. Uczestników wycieczki lub imprezy zagranicznej należy ubezpieczyć od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia. Uczestnicy wycieczek zagranicznych winni zabrać ze sobą kartę NFZ.
6. Kierownik wycieczki winien zapoznać się w siedzibie NFZ z zakresem zagranicznych ubezpieczeń refundowanych przez NFZ i świadczeń w ramach tego ubezpieczenia.
7. Kierownik wycieczki winien uwzględnić w planie różnice pomiędzy strefami czasowymi oraz konieczność dostosowania zachowania się uczestników do obowiązujących w danym państwie przepisów, np. w Wielkiej Brytanii sprawnego wysiadania z autobusu tylko przednim wyjściem na jezdnię i szybkiego zejścia od razu na chodnik przy asekuracyjnej ochronie wysiadających przez jednego opiekuna stojącego na jezdni od strony nadjeżdżających samochodów (ruch lewostronny).

### **IX. Finansowanie**

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt dla jednego uczestnika oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia kierowników i opiekunów wycieczek, może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:
  - 1) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie;
  - 2) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły;
  - 3) ze środków wypracowanych przez uczniów;
  - 4) ze środków przekazanych przez radę rodziców, a także osoby fizyczne i prawne.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.

4. Rozliczenia wycieczki lub imprezy dokonuje kierownik w ciągu 7 dni od jej zakończenia, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego. Rozliczenie zostaje przedstawione na najbliższym spotkaniu okresowym uczniom i ich rodzicom, jeżeli wycieczka lub impreza była finansowana z ich środków.
5. Przy szacowaniu kosztów wycieczki można skorzystać z usług biura turystycznego lub sporządzić własną kalkulację, uwzględniając:
  - 1) przychody:
    - a) wpłaty uczestników,
    - b) dotacje,
    - c) środki ze źródeł społecznych (rada rodziców, sponsorzy);
  - 2) poniesione koszty:
    - a) liczbę uczestników i opiekunów,
    - b) ubezpieczenie,
    - c) koszty noclegów,
    - d) koszty transportu,
    - e) wyżywienie,
    - f) usługi przewodników,
    - g) wstęp na tereny obiektów krajoznawczych,
    - h) koszty imprez kulturalnych,
    - i) inne związane z programem wycieczki lub imprezy (wypożyczenie sprzętu itp.).

#### **X. Zasady bezpieczeństwa na wycieczkach**

1. Niedopuszczalne jest organizowanie wycieczek podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
2. Na okres przebywania na wycieczce lub imprezie organizator może wykupić także (na prośbę uczestników) dodatkową polisę, powodującą podwyższenie ewentualnego odszkodowania.
3. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
4. Przed wyruszeniem na wycieczkę uczestnicy są informowani o zasadach poruszania się po drogach, szlakach, w autokarze, na peronach kolejowych, kąpieliskach i po lesie.
5. Na każdą wycieczkę lub imprezę należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

#### **XI. Zalecane normy bezpieczeństwa**

Wskazane normy, poza wycieczkami specjalistycznymi, mogą być inne po uzgodnieniu z dyrektorem i uwzględnieniu informacji o grupie.

1. Wycieczki autokarowe:
  - 1) liczebność grupy -1 opiekun na 15 uczniów (nie licząc kierowcy i pilota/przewodnika),
  - 2) pojazd przewożący zorganizowaną grupę dzieci lub młodzieży w wieku do 18lat powinien być oznakowany z przodu i z tyłu kwadratowymi tablicami barwy żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej. W warunkach niedostatecznej widoczności tablice powinny być oświetlone, chyba że są wykonane z materiału odbłaskowego. Kierujący tym pojazdem jest zobowiązany włączyć światła awaryjne podczas wsiadania i wysiadania dzieci i młodzieży. Kierowca posiada potwierdzenie sprawności technicznej pojazdu, apteczkę pierwszej pomocy i gaśnicę. Może jechać maksymalnie 8 godzin, w rytmie 4 godziny jazdy – godzina odpoczynku;

- 3) kierownik wycieczki lub imprezy zobowiązany jest zgłosić wyjazd autokaru wycieczkowego na Policję co najmniej 2 dni przed wyjazdem w celu kontroli technicznej pojazdu i dokumentacji kierowcy;
  - 4) opiekun musi przebywać ze swoją grupą w pojeździe, nie wolno rozdzielać grupy na dwa pojazdy lub więcej;
  - 5) liczba uczestników wycieczki nie może przekraczać liczby miejsc siedzących w pojeździe;
  - 6) przejście w autokarze musi być wolne;
  - 7) opiekunowie zajmują miejsca przy drzwiach oraz w części środkowej autokaru;
  - 8) uczniowie sprawiający trudności wychowawcze oraz źle znoszący podróż siedzą przy opiekunach;
  - 9) należy zabronić w czasie przejazdu: spacerowania po autokarze, podnoszenia się ze swoich miejsc, siedzenia tyłem, na oparciu oraz jedzenia;
  - 10) bagaż uczestników powinien być umieszczony w bagażniku i na półkach;
  - 11) przerwy w celu zapewnienia odpoczynku i załatwienia potrzeb fizjologicznych należy organizować tylko na terenie parkingów;
  - 12) w czasie postoju należy zabronić wchodzenia na jezdnię i jej przekraczania;
  - 13) na każdej przerwie opiekun sprawdza obecność uczestników.
2. Wycieczki piesze:
- 1) wycieczki przedmiotowe w tej samej miejscowości, w której znajduje się szkoła, bez korzystania z publicznych środków transportu - 2 opiekunów na klasę;
  - 2) wycieczki poza teren Piątku, np. do lasu -1 opiekun na 15 uczniów;
  - 3) w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu;
  - 4) uczestnicy posiadają ubiór (a szczególnie buty) odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych;
  - 5) w mieście uczestnicy poruszają się po chodnikach, a poza miastem lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom. Dwójkami poza miastem uczestnicy chodzą wyłącznie po drogach o bardzo małym ruchu;
  - 6) w lesie uczestnicy poruszają się oznakowanymi szlakami turystycznymi (na terenie parko narodowych i krajobrazowych - wyłącznie) lub po wyznaczonych ścieżkach turystyczny;
  - 7) opiekun powinien posiadać mapę (wskazana jest znajomość terenu);
  - 8) przed wyruszeniem ze szkoły uczestnicy powinni zostać poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i lesie.
3. Wycieczki w góry:
- 1) wyruszając w góry na terenach parków narodowych oraz szlakach turystycznych leżący powyżej 1000 m n.p.m -1 opiekun na 10 uczestników;
  - 2) należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników – dla dzieci w wieku 10 – 12 lat nie powinna przekraczać 5-7 km, dla młodzieży w wieku 13-14 lat nie powinna ona przekraczać 12-13 km, tj. 4-5 godzin marszu wraz z odpoczynkami;
  - 3) na wędrowkę należy wyruszać wcześniej rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegowego;
  - 4) uczestnicy powinni posiadać odpowiedni ubiór - buty sznurowane, kurtkę (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości) ekwipunek należy zabrać w plecaku;
  - 5) wszyscy uczestnicy wycieczki lub imprezy powinni poruszać się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych, w ten sposób, że na początku

- (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;
- 6) kolumnę otwiera i zamyka osoba dorosła;
  - 7) na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę lub imprezę prowadzi wyłącznie przewodnik górski lub przodownik turystyki górskiej;
  - 8) na terenie parków narodowych wycieczkę lub imprezę prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy górscy.
4. Wycieczki rowerowe:
- 1) liczebność grupy - 2 opiekunów na 13 uczniów (uczniowie, którzy ukończyli 10. rok życia i mają kartę rowerową), przy czym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób;
  - 2) uczestnicy wycieczek poruszających się po drogach publicznych muszą znać przepisy ruchu drogowego;
  - 3) prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najsłabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy;
  - 4) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
  - 5) odstępy między jadącymi - do 5 m;
  - 6) uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
  - 7) opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę;
  - 8) uczestnicy powinni posiadać strój odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny;
  - 9) z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu.
5. Przejazdy pociągami:
- 1) liczebność grupy -1 opiekun na 10 uczniów;
  - 2) opiekun musi przebywać z grupą w wagonie, nie wolno rozdzielać grupy na dwa wagony lub więcej, w tym celu wskazane jest dokonywanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów;
  - 3) zasady rozmieszczania uczniów i bagażu oraz zapewnienie środków pierwszej pomocy -jak w przypadku przejazdu autokarem;
  - 4) należy zabronić uczniom opuszczania wagonu i wychylania się przez okna;
  - 5) w czasie postoju pociągu uczniowie powinni znajdować się na swoich miejscach siedzących;
  - 6) bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym oraz legitymacje szkolne uczestników powinien posiadać kierownik wycieczki.
6. Korzystanie z kąpielisk:
- 1) liczebność grupy -1 opiekun na 15 uczestników;
  - 2) uczestnicy wycieczek mogą korzystać z kąpielisk, pływalni tylko w miejscach do tego wyznaczonych i pod kontrolą ratowników;
  - 3) uczestnicy wycieczek posługujący się sprzętem pływackim muszą posiadać kartę pływacką.
7. Zasady poruszania się z grupą w miastach:
- 1) przed rozpoczęciem zwiedzania obiektu lub miasta każdy uczestnik musi być poinformowany o harmonogramie wycieczki, adresie (miejscu) pobytu docelowego, aby w razie zgubienia się potrafił dotrzeć do miejsca zbiórki;

- 2) w trakcie pieszego poruszania się z grupą w terenie miejskim opiekunowie powinni tak podzielić obowiązki, by jeden z nich znajdował się na czele grupy i kierował nią, a drugi, idąc na końcu, zamykał ją;
  - 3) opiekun zamykający grupę nie może dopuścić, by któryś z uczniów pozostał za nim;
  - 4) obaj opiekunowie powinni poruszać się w granicach wzajemnego kontaktu wzrokowego, aby zapobiec zbytniemu rozciągnięciu grupy;
  - 5) prowadzenie grup po ulicach, drogach i terenach publicznych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
  - 6) szczególną ostrożność należy zachować przy przechodzeniu z grupą przez jezdnię, należy pamiętać, że przechodzenie powinno odbyć się w taki sposób, by cała grupa przekraczała jezdnię razem;
  - 7) w przypadku korzystania ze środków komunikacji miejskiej należy zadbać o to, by wszyscy uczestnicy wycieczki: znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy pociągu, tramwaju, metra), znali nazwę przystanku, na którym grupa będzie wysiadała znali orientacyjny czas przejazdu lub liczbę przystanków do przejechania, posiadali w bilety na przejazd.
8. Zielone, białe szkoły:  
Wycieczki tego typu należy planować ze zwiększoną liczbą opiekunów – 1 opiekun na 15 uczestników i dodatkowo co najmniej 1 opiekun sprawujący nadzór w porze nocnej.

## **XII. Dodatkowe, ważne informacje dla kierowników wycieczek**

1. Kierownik wycieczki będący dyspozytorem pojazdu powinien przed przybyciem grupy upewnić się co do stanu technicznego pojazdu, ostatniego przeglądu, dokumentów i samopoczucia kierowcy oraz właściwego oznakowania pojazdu. W przypadku niepewności powinien poprosić Policję o sprawdzenie sprawności pojazdu.
2. Przed podróżą kierownik powinien ustalić zasady współpracy z kierowcą, podczas jazdy nie wolno żądać od kierowcy wykonania czynności wykraczających poza przepisy i obowiązki dotyczące zasad pracy i poruszania się po drogach publicznych.

## **XIII. Dyskoteki szkolne**

1. W szkole w czasie wolnym od nauki mogą odbywać się dyskoteki szkolne, jako forma zagospodarowania czasu wolnego uczniów szkoły.
2. Dyskoteki odbywają się w terminie wyznaczonym przez Samorząd Uczniowski w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.
3. Nauczyciel – organizator dyskoteki w celu uzyskania zgody informuje Dyrektora Szkoły o zamiarze zorganizowania zabawy na 7 dni przed planowanym terminem.
4. Dyskoteki szkolne są odpłatne lub nieodpłatne dla uczestników.
5. Cenę biletu ustala Samorząd Szkolny w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.
6. O wydatkowaniu zebranych środków decyduje organizator: nauczyciel wraz z uczniami.
7. Aby zapewnić bezpieczeństwo bawiących się podczas dyskoteki uczniów, opiekę powinno sprawować co najmniej 2 nauczycieli i 2 rodziców.
8. Podczas dyskoteki jednego oddziału opiekę sprawuje wychowawca oraz rodzic.
9. Na 3 dni przed dyskoteką nauczyciel – organizator składa Dyrektorowi Szkoły pisemne deklaracje opiekunów o chęci sprawowania opieki.
10. W przypadku braku wystarczającej liczby opiekunów, dyskoteka może zostać odwołana.
11. Zadaniem nauczyciela – organizatora jest zapoznanie opiekunów z regulaminem i rozdysponowanie im zadań, przestrzeganie terminów rozpoczęcia i zakończenia zabawy, zapewnienie dostępu do telefonu, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa uczniów bądź budynku szkolnego zawiadomienie odpowiednich służb.

#### **XIV. Postanowienia końcowe**

1. Wszystkie pisma wysłane w sprawie wycieczki powinny być podpisane przez kierownika wycieczki i zatwierdzone przez dyrektora szkoły.
2. Sprawy nieuregulowane niniejszymi przepisami i zasadami rozstrzyga się na podstawie statutu szkoły oraz innych przepisów wyższego rzędu.
3. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

Powyższy regulamin pozytywnie zaopiniowano i przyjęto do realizacji zgodnie z Uchwałą Nr 12/2018/2019 Rady Pedagogicznej. Podczas zebrania Rady Pedagogicznej w dniu **04 października 2018r.**

#### **Podstawa prawna:**

1. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. Z 2014 r. Poz. 191 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. O systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. Z 2015 r. Poz. 2156 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. Z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. O sporcie (tekst jedn.: Dz. U. Z 2016 r. Poz. 176)
5. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. O bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 208, poz.1241 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240 z późn. zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz.1516 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz.69 z późn. zm.)
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2011 r. W sprawie określenia wzorów znaków nakazu, zakazu, informacyjnych i ostrzegawczych stosowanych do oznakowania w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. Nr 295, poz.1751)
10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie stopni trudności narciarskich tras zjazdowych, biegowych i nartostrad oraz sposobu ich oznaczania (Dz. U. Nr 295, poz.1752)
11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 stycznia 2012 r. W sprawie dopuszczalnego obciążenia narciarskiej trasy zjazdowej, sposobu jego obliczania oraz szczegółowych warunków oświetlenia zorganizowanych terenów narciarskich (Dz. U. poz.102)
12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. W sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego (Dz. U. Poz. 108)
13. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie wzoru formularza listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej (Dz. U. poz.1476)

14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz.1055)

#### **XV. Dokumentacja wycieczki**

1. Karta wycieczki z programem - załącznik nr 1.
2. Lista uczestników wycieczki - załącznik nr 2.
3. Pisemna zgoda rodziców – załącznik nr3 .
4. Informacja dla rodziców wyjeżdżającego dziecka – załącznik nr 4.
5. Lista uczniów nieuczestniczących w wycieczce – załącznik nr 5.
6. Regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki – załącznik nr 6.
7. Zawiadomienie organu prowadzącego/organu sprawującego nadzór pedagogiczny o wyjeździe zagranicznym.

#### **Rada Rodziców:**

.....  
(przewodnicząca Rady Rodziców)

.....  
(zastępcę przewodniczącej R.R.)

.....

#### **Samorząd Uczniowski:**

.....  
(opiekun S.U.)

.....  
(przewodnicząca S.U..)

.....

#### **Rada Pedagogiczna:**

.....  
(pieczęć i podpis dyrektora szkoły)

## KARTA WYCIECZKI

Nazwa i adres szkoły: .....

.....

Cel wycieczki: .....

.....

.....

**Miasto/trasa wycieczki:**

.....

.....

.....

Termin .....

Numer telefonu kierownika wycieczki: .....

Liczba uczniów: ....., w tym niepełnosprawnych: .....

Klasa: .....

Liczba opiekunów wycieczki: .....

Środek transportu: ....., liczba miejsc .....

## PROGRAM WYCIECZKI

| Data i godzina wyjazdu oraz powrotu | Długość trasy (w kilometrach) | Miejscowość docelowa i trasa powrotna | Szczegółowy program wycieczki od wyjazdu do powrotu | Adres miejsca noclegowego i żywieniowego oraz przystanki i miejsca żywienia |
|-------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|                                     |                               |                                       |                                                     |                                                                             |
|                                     |                               |                                       |                                                     |                                                                             |
|                                     |                               |                                       |                                                     |                                                                             |
|                                     |                               |                                       |                                                     |                                                                             |
|                                     |                               |                                       |                                                     |                                                                             |

### Oświadczenie

**Zobowiązuje się do przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa w czasie wycieczki.**

**Kierownik wycieczki**

.....  
(imię i nazwisko oraz podpis)

**Opiekunowie wycieczki**

1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
  5. ....
- (imiona i nazwiska oraz podpisy)

**Zatwierdzam**

.....  
( data i podpis dyrektora szkoły)

(pieczęć szkoły)

**Lista uczestników wycieczki**

Wycieczka organizowana do ..... w  
dniu/dniach.....

| <b>L.p.</b> | <b>Nazwisko i imię ucznia</b> | <b>Klasa</b> | <b>Nr telefonu do rodziców/opiekunów</b> |
|-------------|-------------------------------|--------------|------------------------------------------|
| 1.          |                               |              |                                          |
| 2.          |                               |              |                                          |
| 3.          |                               |              |                                          |
| 4.          |                               |              |                                          |
| 5.          |                               |              |                                          |
| 6.          |                               |              |                                          |
| 7.          |                               |              |                                          |
| 8.          |                               |              |                                          |
| 9.          |                               |              |                                          |
| 10.         |                               |              |                                          |
| 11.         |                               |              |                                          |
| 12.         |                               |              |                                          |
| 13.         |                               |              |                                          |
| 14.         |                               |              |                                          |
| 15.         |                               |              |                                          |
| 16.         |                               |              |                                          |
| 17.         |                               |              |                                          |
| 18.         |                               |              |                                          |
| 19.         |                               |              |                                          |
| 20.         |                               |              |                                          |
| 21.         |                               |              |                                          |
| 22.         |                               |              |                                          |
| 23.         |                               |              |                                          |
| 24.         |                               |              |                                          |
| 25.         |                               |              |                                          |
| 26.         |                               |              |                                          |

|     |  |  |  |
|-----|--|--|--|
| 27. |  |  |  |
| 28. |  |  |  |
| 29. |  |  |  |
| 30. |  |  |  |
| 31. |  |  |  |
| 32. |  |  |  |
| 33. |  |  |  |
| 34. |  |  |  |
| 35. |  |  |  |
| 36. |  |  |  |
| 37. |  |  |  |
| 38. |  |  |  |
| 39. |  |  |  |
| 40. |  |  |  |
| 41. |  |  |  |
| 42. |  |  |  |
| 43. |  |  |  |
| 44. |  |  |  |
| 45. |  |  |  |
| 46. |  |  |  |
| 47. |  |  |  |
| 48. |  |  |  |
| 49. |  |  |  |
| 50. |  |  |  |
| 51. |  |  |  |
| 52. |  |  |  |
| 53. |  |  |  |
| 54. |  |  |  |
| 55. |  |  |  |

*Podpis kierownika wycieczki*

.....

*Podpis dyrektora szkoły*

.....

## Deklaracja zgody (oświadczenie) rodziców na udział dziecka w wycieczce szkolnej

1. Wyrażam zgodę na udział mojego dziecka .....

(imię, nazwisko dziecka)

w wycieczce do ..... w terminie .....

2. Zobowiązuję się do pokrycia pełnych kosztów wyjazdu w kwocie ..... w terminie określonym przez kierownika wycieczki.

3. Zobowiązuję się do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa w drodze pomiędzy miejscem zamieszkania a miejscem zbiórki i miejscem rozwiązania wycieczki a miejscem zamieszkania.

4. Oświadczam, że biorę odpowiedzialność finansową za szkody materialne, wynikające z nieprzestrzegania regulaminu wycieczki, spowodowane przez moje dziecko i wyrażam zgodę na pokrycie ewentualnych szkód materialnych wyrządzonych przez moje dziecko w trakcie trwania wycieczki.

5. Wyrażam zgodę / nie wyrażam zgody\* na podejmowanie przez kierownika lub opiekunów decyzji związanych z leczeniem, hospitalizacją i zabiegami operacyjnymi w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia mojego dziecka w czasie trwania wycieczki. Jednocześnie nie znam przeciwwskazań zdrowotnych do udziału mojego dziecka w wycieczce, której program i regulamin poznałem.

6. Ważne informacje o dziecku:

– Syn/córka dobrze/źle znosi jazdę autokarem.

– Inne ważne uwagi dotyczące zdrowia dziecka (alergie, zażywane leki, uczulenia pokarmowe itp.):

.....

– W przypadku choroby lokomocyjnej zobowiązuję się zaopatrzyć dziecko w środki umożliwiające jazdę autokarem.

7. Telefon kontaktowy do rodziców / prawnych opiekunów: .....

.....  
(miejscowość, data)

.....  
(podpis rodziców / prawnych opiekunów)

\*niepotrzebne skreślić

## INFORMACJA DLA RODZICÓW / PRAWNYCH OPIEKUNÓW WYJEŹDŻAJĄCEGO DZIECKA

1. Termin: .....
2. Koszt: .....
3. Uczestnicy: .....
4. Miejsce pobytu – zakwaterowania dzieci (nr tel.): .....
5. Imiona i nazwiska kierownika wycieczki oraz opiekunów (nr tel.):  
.....  
.....  
.....
6. Miejsce zbiórki: .....
7. Godzina zbiórki: .....
8. Wyjazd o godz. .... powrót o godz. ....
9. Założenia programowe wycieczki: .....
- .....
10. Lista niezbędnych rzeczy, które dziecko musi ze sobą zabrać: .....
- .....

# LISTA UCZNIÓW NIEUCZESTNICZĄCYCH W WYCIECZCE

.....  
(pieczęćka szkoły)

| Lp. | Nazwisko i imię | Klasa |
|-----|-----------------|-------|
| 1   |                 |       |
| 2   |                 |       |
| 3   |                 |       |
| 4   |                 |       |
| 5   |                 |       |
| 6   |                 |       |
| 7   |                 |       |
| 8   |                 |       |
| 9   |                 |       |
| 10  |                 |       |

Przewidywane zajęcia zastępcze dla uczniów nieuczestniczących w wycieczce:

.....  
.....  
.....  
.....

.....  
(podpis kierownika wycieczki)

**Regulamin uczestnika wycieczki**  
**organizowanej w dniach od ..... do .....**  
**przez .....**  
*(imię i nazwisko kierownika wycieczki)*

1. Wszyscy uczestnicy zobowiązani są do posłuszeństwa i wykonywania poleceń kierownika wycieczki oraz opiekunów.
2. Zabrania się samowolnego oddalania od grupy.
3. Należy przestrzegać punktualnego stawiania się w miejscach zbiórek.
4. Wszelkie niedyspozycje trzeba zgłaszać opiekunowi; zabrania się przyjmowania leków bez wiedzy opiekuna.
5. Zabrania się spożywania i posiadania wszelkich używek (alkoholu, papierosów, narkotyków). W przypadku stwierdzenia posiadania ich lub spożycia kierownik wycieczki jest zobowiązany do natychmiastowego powiadomienia rodziców i dyrektora.
6. W miejscach noclegowych należy przestrzegać wewnętrznych regulaminów ośrodków wypoczynkowych (cisza nocna, porządek).
7. Należy zachowywać się stosownie do miejsca pobytu (nie krzyczeć, nie niszczyć przyrody, nie rozpałać ogniska w miejscach niedozwolonych).
8. Należy dbać o bezpieczeństwo swoje i innych – wszystkie zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo uczestników należy zgłaszać kierownikowi wycieczki lub opiekunom.
9. Kąpiel w akwenach możliwa jest tylko za zgodą i pod opieką ratownika i opiekunów.
10. Każdy uczestnik wycieczki powinien być wyposażony w odpowiedni strój i ekwipunek (w zależności od rodzaju wycieczki).
11. Za wyrządzone szkody materialne koszty ponosi uczestnik wycieczki – rodzic uczestnika wycieczki.
12. Uczestnicy zobowiązują się przestrzegać zawartych w regulaminie zasad.

.....  
(miejscowość, data)

**Wójt,  
kurator oświaty**

Zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz. 1055) dyrektor zgłasza wyjazd zagraniczny uczniów:

1. Nazwa kraju: .....
2. Czas pobytu: .....
3. Program pobytu: .....
4. Imię i nazwisko kierownika: .....  
oraz opiekunów: .....
5. Liczba uczniów biorących udział w wyjeździe: .....

Wszyscy niepełnoletni uczestnicy ww. wyjazdu posiadają zgodę rodziców lub prawnych opiekunów na ich udział w wyjeździe oraz akceptację kosztów wyjazdu zagranicznego. Karta wycieczki zagranicznej stanowi część dokumentacji, która znajduje się w szkole.